

Baanders, consultancy met zorg en governance

oktober 2017

Op 19 mei 2017 verscheen de Atlas van het Toezicht. Daaraan heb ik, Bas Baanders, samen met Ton van Zonneveld sinds zomer 2016 gewerkt. De Atlas is het resultaat van een zinderende samenwerking, met elke week stevige discussies gevolgd door eindeloos schrijven en schaven.

De Atlas is geschreven voor toezichthouders en Raden van Toezicht die actief werken aan de vertaling van uitgangspunten van good governance in concreet toezicht. Toezicht dat toegesneden is op de specifieke instelling, sector en regionale situatie. Die kwalitatieve insteek past goed bij mij. Die hanteer ik van oudsher in al mijn (governance-) activiteiten. Ik kon dus putten uit mijn ervaring en kennis. En het werk aan de Atlas inspireerde me opnieuw ten principale stil te staan bij de vraag wat goed toezicht kenmerkt.

BAANDERS consultancy met zorg

Baanders, consultancy met zorg en governance

BEGELEIDING ZELFEVALUATIES RADEN VAN TOEZICHT

ONDERZOEK

ADVIES

Bas Baanders maakt deel uit van de NVTZ-pool van externe begeleiders van zelfevaluaties van Raden van Toezicht, hij is kerndocent van de NVTZ Academie en faculty member van de NVTZ.

HOE BEGELEID JIJ ZELFEVALUATIES?

Raden van Toezicht schakelen me in voor de begeleiding van hun zelfevaluaties. Daarvoor heb ik verschillende werkvormen ontwikkeld, die overigens inhoudelijk mee-evolueren met de actuele ontwikkelingen. Bij dit laatste valt te denken aan de transitie in (en rondom) zorg en welzijn, de nieuwe Governancecode Zorg, vernieuwende vormen van netwerkzorg en -ondersteuning, en last but not least de opkomst van burgerinitiatieven.

WAT VOOR ONDERZOEK VOER JE UIT?

Daarnaast schakelen RvT-en me in om calamiteiten te onderzoeken. Zo onderzocht ik de rol van een RvT bij het ontstaan van bestuursproblematiek die lange tijd onder de radar van de RvT was gebleven. Bij een andere instelling hadden zich ernstige financiële problemen ontwikkeld waarop de RvT pas de vinger legde toen het al te laat was. Hoe heeft het zover kunnen komen en wat is onze rol?, was de vraagstelling waarmee de raad me benaderde. Daarnaast heb ik verschillende keren incidenten op het gebied van kwaliteit van zorg onderzocht waarbij de RvT en/of de RvB vermoedde dat er een achterliggend (cultuur) probleem speelde.

WAT DOE JE OP HET GEBIED VAN ADVISERING?

Ten slotte denk ik als adviseur mee bij vraagstukken, zoals inrichting en samenstelling van een RvT, invulling van de werkgeversfunctie en dergelijke. Ik was mediator om een patstelling tussen RvT en RvB over het strategisch meerjarenbeleid te doorbreken. Mooi was het onderzoek op verzoek van een RvT én RvB die zeker wilden weten of ze met recht gerechtvaardigd vertrouwen konden koesteren in het kwaliteitsbeleid van hun instelling."

WELKE ACTUELE ONTWIKKELINGEN KOMEN OP DE RVT AF?

Momenteel is de nieuwe Governancecode Zorg een terugkomend punt van aandacht. Hiervoor heb ik een werkvorm ontwikkeld voor een RvT van een VVT-instelling die de zelfevaluatie wilde gebruiken als 'springplank' voor de formulering van hun eigen toezichtvisie. Daar heb ik ook ervaren dat zo'n toezichtvisie echt meerwaarde kan krijgen – mits onder een geschikt en serieus gesternte ontwikkeld.

EN WELKE TRENDS VOORZIE JE DE KOMENDE TIJD?

- De rol van cliënten, hun naasten en de samenleving in het toezicht zal substantieel veranderen. Momenteel ben ik betrokken bij een traject om cliënten en hun naasten een uitgesproken rol te geven in de relatie met de RvT. Meer dus dan de obligate bijeenkomsten waarin de RvT als toehoorder een vergadering bijwoont van de CR met de RvB.
- Instellingen bieden meer en meer netwerkzorg en -ondersteuning, en worden onderdeel van ketens van instellingen en organisaties die gezamenlijk zorgen voor een aanbod voor zorg en ondersteuning. Die ontwikkeling heeft gevolgen voor de rol van de RvT. Daar zal nog een flinke inhaalslag gemaakt worden.
- Verder zie ik de samenstelling van Raden van Toezicht veranderen. Bij mijn laatste Leergang voor nieuwe toezichthouders waren van de 18 deelnemers 15 vrouw, de leeftijd van de deelnemers is flink aan het dalen en in elke leergang zijn nu verschillende culturele achtergronden vertegenwoordigd. Dat was kort geleden in heel anders!

SAMENWERKINGSERVARINGEN

Boudewijn Dessing bekleedt verschillende toezichthoudende functies, onder andere bij de Hoogstraat en de Nierstichting –

"Toezicht houden is best een lastige functie. In een goede evaluatie wil je open spreken over dilemma's. Bas Baanders creëert daarvoor ruimte en een goede sfeer. Hij heeft snel relevante discussiepunten boven tafel en let bovendien goed op de interactie tussen de verschillende actoren. Bas biedt goede 'nazaorg' en reikt materiaal aan om de uitvoering van gemaakte afspraken te bewaken. Ten slotte: als medeauteur van de Atlas van het Toezicht is hij erin geslaagd om de verantwoordelijkheden van een toezichthouder kernachtig onder woorden te brengen.

Harriet Ferdinandus directeur van Pelita en tot voor kort lid RvT van Raffy –

"Met Bas Baanders heb ik als toezichthouder in verschillende situaties mogen samenwerken. Hij heeft een no-nonsense aanpak, werkt nauwgezet, is scherp analyserend met focus op resultaat. Hij weet een volstrekt onafhankelijke positie in te nemen en is kritisch ondersteunend.

Ik heb hem ervaren als integer, zorgvuldig en vertrouwenwekkend. Hij heeft daarmee in de diverse samenwerkingsituaties 'de onderste steen boven gehaald', het tempo van besluitvorming verhoogd en de kwaliteit van het toezicht en de te nemen besluiten verbeterd."

Willem de Gooyer momenteel bestuurder ai Zonnehuisgroep Noord, is (vm) toezichthouder bij oa Pieter van Foreest, De Hoogstraat en MEE Groningen –

"Bas weet de juiste vragen te stellen. Hij heeft uitstekende dialogische vaardigheden. Met weinig informatie komt hij snel tot de kern van de zaak, die hij zonder omhaal van woorden aan zijn gesprekspartners voorlegt. Met zijn 'bescheiden beslistheid' weet hij een veilige sfeer te scheppen waarin een RvT openhartig kritisch kan kijken naar het eigen functioneren, óók als het gevoelig ligt. Ik vind het een sfeer die prettig aanvoelt en waarbij goed zaken gedaan kan worden."

BAANDERS consultancy met zorg

Nieuwe Kerkstraat 411
1018 VK Amsterdam
Mobiel 0622118530
Email baanders.consultancy@gmail.com
Website www.basbaanders.nl
LinkedIn linkedin.com/in/basbaanders/